

UJVIDÉKI ÚJIRAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 24 korona
 Negyedévre 6
 Egy hónapra 2
 Egyes szám ára mindenlőtt 8 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő:
MAYOR JÓZSEF.

Felolvasó szerkesztő:
DR. KÖNYVSTÄDTLER OTTÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Erzsébet-tér 7.
 Megjelenik
 hétfő kivételével mindennap.
 Telefonszámok: Szerkesztőség 400.
 Kiadóhivatal 180. — Nyomda 122.

A különbsége

fehér galambja még is megérkeztet egysezer, Jött, mint az idők végtelensége óta várva várt Messias, mint sok millió embernek vigasza és megváltója. E pillanatban, amikor még nincs birtéles értesülésünk róla, vajjon az orosz kormány tényleg megtette-e ajánlatát s ha megtette, tud-e azért helyt állani — nincs más teendőnk, mint ennek az esetleges ajánlatnak horderejét és következményeit mérlegelni.

A nyugati harcok hevességéből itélve és Clemenceau taktikázó politikáját is figyelembe véve, az orosz különbsége aligha volna maga után Európá nyugatának békéjét. A franciák és angolok már számoltak az orosz fegyvertársak elvesztésével és kétségkívül tovább folytatnák a maguk háborúját. A helyzet azonban rendkívül módon kényesedik, ha azt a lehetőséget mérlegeljük, amely az orosz harctéri események döntő fordulata után következne be. Ha seregeink átörnek a Piave vonalát és megszállnák Venedéket, amit különben az eddigi sikerek után egészen természetesen kellene találni, az orosz hadsereg ép úgy elveszítené jelentőségét, mint az orosz. Ez esetben tehát egyetlen front maradna a további harcok számára s mi már tudjuk, hogy ez a lehetőség mit jelent.

De tekintünk az érem másik oldalát. Egy orosz különbsége sok százezernyi jó katonának állítana vissza a csatasorba. Kombátions elemek ilyen tömegű érkezésével az ellenség nem vehetné fel a versenyt. Oroszország ugyan ma teljesen ki van fosztva, de viszont mi visszaadnánk mezőgazdasági munkában begyakorolt foglyainkat a tavaszi munkákra. Az orosz birodalomnak békéidőben rendkívül nagy gabonaeportja már a jövő nyáron a központi hatalmak rendelkezésére állna. A különbsége tehát sokkal nagyobb jelentőségű, mint első pillanatra tetszik. Aból, hogy mára már közzéteszik Troickinak az orosz birodalom szövetségeseihez intézett jegyzékét, joggal lehet következtetni, hogy az orosz különbségére való felhívás talán már a legközelebbi órákban hivatalosan is megérkezik a központi hatalmak kormányaihoz. Mi pedig örömmel megintessel fogadjuk. Bár leayózne a világ új Krisztusa, Oroszország a legigazibb Antikrisztust, a háborút, akinek buta szavairól vér csöpög és a szeméi vérről vannak befitva.

Meghíusult olasz ellentámadások.

— Osztrák-magyar vezérkarri jelentés. —

Budapest, november 24

(Hivatalos.) OLASZ HARCTÉR: A Piave és a Brenta között és a Hétközség lensikján az ellenség tegnap ismét nagy erővel ellentámadást intézett, az olaszok minden rohama nagy veszteségek mellett összeomlott. Egyébként nincs újság.

A vezérkar főnöke.

Ujból meghíusult az angolok döntési kísérlete.

— Német hivatalos jelentés. —

Berlin, november 24

A nyugati harctériről jelentés:

NYUGATI HARCTÉR: Ruprecht bajor trónörökös hadserege: Plandriában fokozott tüzési tevékenység mellett a Boeslagheutl Staadenbe és az Vpernból Roulersbe vezető vasútvonalak mentén a leghevesebb tűzharcok nyugodt romboló lövésekkel váltakoztak. Az angolok Cambaytót délnyugatra újból megkísérelték a döntést, a Quant-ból Banteux-ig terjedő arcvonalon erős tűzharc vezette be a csatát. Egy erős támadás Inchy ellen a falu előtt összeomlott. Mocuvret elkeseredett harcokban több rhammal szemben szívesen megvédtük. Különösen erős volt a Bourlon, Fontaine és La Folle ellen irányított lövéses pánélos gépkocsik sűrű hullámát sűrű tagozásban követve a gyalogság főereje, de megőrt csapataink hősiességében és tüzéségünk megsemmisítő hatástan. Az ellenség, amely súlyos áldozatok árán csak lassan nyert tért, Bourlon irányában szemben találta magát a támadásban kiválóan bizonyult csapataink ellentámadásával, amely ismét kiverette őt a Bourlon faluból és erdőből. Az ellenség ereje kimerült több hiábavaló rohammal, amelyet a heves vetékedés tárgyát képező Fontaine, továbbá a La Folle ellen intézett. Ugyanaz a csapat, amely az előző napon a falunak rohammal történt elfoglalása alkalmával bebizonyította fényes támadó készségét, tegnap éppoly kiartóan és vitézül verekedett a védelemben. Egyedül Fontaine előtt 30 pánélos gépkocsi hever szétlőve, amiből képet alkothatunk magunknak a harcbevett ellenséges erőkről. Egyes harc szakaszokon éjjel is tartott az erős tűz. Tüzéségünk hatása lekötött éjszakai előretöréseket Rumilly ellen és Masnierstől délkeletre.

A német trónörökös hadserege: Az arcvonal számos helyén fokozódott a franciák tevékenysége. Ellenségeink e hó 20-ika óta legel harcban 27 repülőgépet veszítettek. Richthofen báró százados 62-ik, Richthofen báró hadnagy 26-ik, Bongartz hadnagy pedig 24-ik légi győzelmét aratta.

KELETI HARCTÉR: Nagyobb harci cselekmény nem volt.

MACEDON ARCVONAL: A tűz a Prespa-tó és Monastir között, valamint a Cserna hallás mentén feledt.

OLASZ HARCVONAL: A Brentától nyugatra, valamint a Brenta és a Piave között olasz támadások meghíusultak.

Ludendorff, első főszállásmeister.

Kaledin új Oroszországot alapít.

Stockholm, nov. 24.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Kaledin manifesztumot bocsátott ki, mely szerint a Kiszáslai általa megszállott területet egy államegységnek tekintli és a konföderációs monarchiát fogja bevezetni.

Letartóztatási parancs az orosz fővezér ellen.

Stockholm, nov. 24.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Duchonin tábornok főparancsnok ellen a kormány letartóztatási parancsot adott ki. A tábornokot hadilőrvényszék elé akarják állítani.

A főrendiház ülése.

Budapest, nov. 24.

(Az Ujvidéki Hirlap tudósítójától.)

A főrendiház ma délelőtti tizenegy órakor Hadik-Barkóczy Endre gróf elnöklésével ülésre tilt össze. Az ülés iránt szokatlanul nagy volt az érdeklődés, mert az a hír előzte meg, hogy Weberle Sándor dr. miniszterelnök módját fogja ejteni annak, hogy az orosz fegyverszűnetajánlatról nyilatkozzék.

A padsorok megteltek. A főpapjár tagjai csaknem teljes számmal jelentek meg s eljöttek a főrendiház horvát tagjai is.

A napirenden a delegáció huszrendes és öt póttagjának választása, továbbá a cukoradójavaslat tárgyalása szerepelt.

Az ülés előtt féltizenegy órakor a főrendek jelöltjeiket gyűltek össze, hogy a delegációk jelöltlistáját összeállítsák.

Nem ismeri el az antánt az új orosz kormányt.

Genf, nov. 24.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Az új orosz kormányt Anglia, Franciaország és Olaszország nem ismeri el. A három antánt kormány egy barátságosan cselekedetet vár az új orosz kormánytól, mint amilyen a titkos szerződés nyilvánosságra hozatala és akkor kifejezi ellene tiltakozását.

Lord Róbert Cecil az orosz szökről.

London, nov. 24.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Lord Róbert Cecil a következőket jelentette ki az orosz helyzetéről: Nem hiszi, hogy a Pétervári tulak megnyerik az egész orosz nép fölött a főhatalmat, de ha úgy lesz, ez a 914. szeptember 9-i szerződések megszegését jelenti, még pedig nem egy szövetséges hagyja itt cserben a többieket, hanem ez azt is jelenti, hogy Oroszország kivonja magát az egész európai közösségből. Nem hiszi, hogy az orosz nép ezt helyeselné. Az antánt semmissétre nem szárdékozik ez a kormányt ellismerni.

Vizsgálat Cadorna ellen.

Berna, nov. 24.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Rómából jelentik: Az olasz parlament hadügyi bizottsága megbízta Canevát, hogy indítsa meg a vizsgálatot a legutóbb szenvedett katonai vereség dolgában.

Az új sajtótörök.

— Budapesti munkatársunktól. —
Budapest, nov. 24.

A miniszterelnökség régi, évszázados sarga pajtájának egyik földszinti sarkában új magyarok dolgozik: Gonda Henrik dr. a miniszterelnökség sajtóosztályának új főnöke elfoglalta már hivatalát. Az első pillanatra a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetésében beállott változás talán a magyar sajtó és a magyar lapok belső ügyének látszik, de tekintve azt a nagyjelentőségű munkát, amelyet a világháború rejtetenes esztendőjében a magyar sajtó, különösen a vidéki sajtó kifejt, az egész ország közönségének nem közömbös immár, hogy ennek a fontos hivatalnak ki áll az élén és az *Ujvidéki Hírlap* olvasóit is kétségkívül közelről érdekli az új sajtótörök személye.

Magyarországon eddig a miniszterelnökség sajtóosztályának nem volt olyan nagy jelentősége, mint más államokban a sajtóosztálynak. Amikor élt a tény meg kell állapítani, el kell mondanunk azt is, hogy ez a körülmény a mi speciális berendezkedésünkben talán magyarázatát és hogy ez így volt, annak nem a miniszterelnökség sajtóosztályát vezető kiváló erők voltak az oka, hanem egyedül az a körülmény, hogy Magyarországnak nincs külügye. A miniszterelnökség sajtóosztályának a hivatása rendszerint az, hogy külügyi kérdésekben informálja a lapokat, nálunk ez nem történetileg meg és a miniszterelnökség sajtóosztályának eddigi kiváló vezetői, hogy csak a legutolsó két nevet említsük: Barát Árnin és Drasche Lázár. A fréd nem valószínűsíthetők meg minden tekintetben nagy koncepciójú tervekkel, de — és ezt őszintén el kell mondanunk — teljes erejükkel azon dolgoztak, hogy megkönnyítsék a sajtónak, elsősorban nekünk: vidéki sajtónak a kérdéseket és fontos munkát. Barát Árnin a mi sorainkban került ki, nagy tudása és munkabírása mellett ismerté és megértette a vidéki sajtó helyzetét. Drasche Lázár Alfrédnek, akit most Gonda Henrik dr. váltott fel, szintén megvolt a sajtó és a sajtó munkálat iránt érzett megértés és jóindulat, főember maga is, aki sikerrel fogtatta a tollat és nem mindennapi eredményeket ért el az írodalom terén.

Arra hivatott vezetői voltak ők ennek a fontos hivatalnak és utódjuk működése elé is a legteljesebb bizalommal és a legjobb reményekkel tekint a vidéki sajtó egyeteme. Megnyugtatta a vidéki sajtót, hogy ismét olyan ember került ebbe a fontos pozícióba, aki maga is az újságrás kenyerét ette, aki tudja jól, mi jelent az újságot csinálni, érdekesei és új nyújtani a publikumnak, de tudja jól azt is, mind eszközökkel lehet megkönnyíteni az újságrás és újságcsinálás nehéz munkáját. A vidéki sajtó kinőtt már abból az időből, amikor szerényebb támogatásért siet a miniszterelnökség felé, a vidéki sajtó ma már fokozottabb és nem anyagias igényel vannak, a vidéki sajtó munkálat elsősorban és legfőként jól szerkesztett lapot akarnak csinálni és ebben a törekvésükben várják és ösztörik a kormány hivatalos sajtóapparátusának megértő és méltányoló támogatását.

Bizonyos, hogy reformokra van szükség ezen a téren, ezeket a reformokat kell Gonda Henrik dr.-nak tevéni, miként és hogyan: ez az, ami az ő praktikus gondolkodásától függ. Lehetővé kell tenni, hogy a vidéki sajtó informáltsága a legteljesebb legyen, telefon táv-író és minden a hírszolgálatát lehetővé teszi, ezeket mind meg kell oldani, álljon rendelkezésére a vidéki sajtónak, legyen elsősorban és jó hírszolgálatunk a kárpótlókat eredményekről, e tekintetben ne előzön meg bennünket senki, a magyar vidéki sajtó legteljesebb szervének, amelyek közé teljes joggal számítjuk magat az *Ujvidéki Hírlap* is, foglalják el végre azt a helyet az ország sajtójában, amelyet megérdemelnek. Mi meghoztuk ezért már az áldozatot, megértő jóindulattal támogatott bennünket — és pedig pártkülönbőség nélkül — a magyar kormány arra hivatott szervezetében is.

Ezt a megértő támogatást várjuk mi Gonda Henrik-től és hogy teljes bizalommal nézzük az ő közérdekű működésére, azt igazolja az új sajtótörök eddigi múltja és tevékenysége. Gonda Henrik dr. árnylag fiatal ember még, mindössze harminchat esztendő, de működése — merjük állítani — országos jelentőségű volt már akkor, amikor ő maga nem állott még élen a miniszterelnökség sajtóosztályának. Gimnaziumi tanulmányait Ungváron végezte, az ungvári gimnáziumban a legjelesebb magyar gyorsírótanár egyikétől Medwigy Jánostól tanulta meg a gyorsírást; jellemző nagyon, hogy a jelenleg működő gyorsírórevizoroknak több mint a fele Medwigy János kezétől került ki.

Gonda Henrik dr. jelentős szerepet játszott az egyetemi életben is, amikor pedig letette a jogi és államtudományi vizsgát, mindjárt az újságról pályára lépett. Műveltségéről bejárta az egész Keletet, a kereskedelemügyi kormány sajtóosztályának volt a főnöke és megakarta szervezni azt a sajtószolgálatot, amely informálná gazdasági törekvéseinkről a külföldet. Mint újságról résztvevő a régebbi hadgyakorlatokon, itt ismerte meg Vilmos császárt, Ferenc Ferdinándot és mostani dicsőséges uralkodónkat, aki akkor dragonos főhadnagy volt. A világháborúban a sajtóhadiszálláson dolgozott, jelenvolt Bukarest bevételénél és Czernovic visszafoglalásánál.

Újságról, akitől sokat vár és sokat remél a magyar sajtó.

Paul Jób

Megkezdik a párisi antánt-konferenciát.

Genf, nov. 24.

(Az *Ujvidéki Hírlap* eredeti távirata.)

Hause eredetesen Wilton képviselőjében Párisba érkezett, ennél fogva az antánt-értékelést megnyitásának már semmi sem áll útjában. Lloyd George még mindig nem akar beleegyezni, hogy Joffre legyen az antánt-hadseregek generálisisszusa, de változón, hogy Clemenceau és Hause meg fogják győzni, vagy pedig le fogják szavazni Lloyd Georget.

Beruházási kölcsön, gázyár, moziadó.

A gazdasági bizottság ülése.

A gazdasági bizottság ma délután 4 órakor Profuma Bela polgármester elnöke alatt ülést tartott, amelyen Orbán Ignác műszaki tanácsoson, mint előadón kívül Balassa Henrik, Cselkovic Vilmos, Ernst József, dr. Gavansky Tivadar, dr. Königstädter Ottó, dr. Kubinyi Károly, Kuzs Kornél, Urbán Ignác bizottsági tagok vettek részt.

Az előző ülésvől szavai után Orbán Ignác előadó közölte, hogy egy helybeli cég ajánlatot tett az iránt, hogy a városnak 10 millió korona kölcsönt szerez. Szerette a mai pénzbeli idő alkalmas kölcsön fölvételére.

Dr. Kubinyi Károly: Teljesen osztozik a tanács előrelátásában és a maga részéről is helyesnek találja, ha a város volt, amikor pénzbeli, van, gondoskodik a szükséges kölcsön beszerzéséről. A fölvendő összegből mindenekelőtt a függőkölcsönt kell fedezni. De szükségesnek találja azt is, hogy a város már most jelölje meg, milyen cért kívánja a kölcsönt fordítani és szükségesnek találja már most kimondani, hogy a fölvendő összeghez csak akkor szabad nyulni, amikor a létesítendő közmű megvalósításához fognak.

Balassa Henrik: A kölcsön felvételére az idő alkalmasnak találja. A emisszióval intézkedni jelölje a kölcsön után kapva kapnak. Már pedig a háború után több mint valószínű, hogy pénzszűke fogja járni. Nagyon helyesnek találja, hogy a város már most gondoskodik a szükséges összeg felvételéről, de egyedül célszerűnek azt találja, ha a polgármester letargyalja a kölcsönt és a legelőnyösebb ajánlatot terjeszti előadásra végtel a városi közgyűlés elé. Csak ilyen uton haladva juthat a város előnyös körülménybe.

Cselkovic Vilmos: Ma, mikor a földárak hihetetlenül magasak, kérdezi, nem volna e helyes, ha a város a kölcsönösszeg beszerzésére helyet megfelelő nagyságú ingatlan adna el?

Dr. Königstädter Ottó: A most felvetett ingatlanadások eszméjét semmi szín alatt nem pártolhatjuk; a város ne adjon el ingatlan, sőt ellenkezőleg lehetőleg vegyen. Ezt követeli a józan városi gazdálkodás és a szociális felügyelet.

Orbán Ignác: Tulhaladott álláspont, hogy a város ingatlan eladja. Azok a városok, amelyek a múltban ingatlanokon találtak — számos példa mutatja — nem tudnak feljárni.

Dr. Kubinyi Károly: Maga sem tartaná az ingatlanadás helyesnek, de ebbe a kategóriába nem számítjuk a szótőtelepek elidegenítését.

Ernst József: Amely helyesnek találja, hogy a város most gondoskodik a szükséges kölcsönről, éppoly helytelennek tartaná, ha a város a kölcsön után jána. Azonkívül, miután a létesítendő művek költségvetése nagyobb lesz a háború után, mint azelőtt volt, nem tíz, hanem 12—15 millió korona felvételét kellene elhatározni.

A bizottság egyhangulag javá-

solja, hogy lehetőleg 15 millió koronára vételessék fel.

Ezután a bizottság a gázyár ügyének tárgyalására lért át.

Orbán Ignác: Ismertetni a gázyárnak azt a badányát, amelyet az *Ujvidéki Hírlap* már leközölt. Az előadó elmondja, hogy ellenjavaslatot készített és ebben kimondani kéri, hogy a gáz ára — bármiely magasra is emelkedik — az én — 50 fillérről magasabb nem lehet, az ipari gáz ára pedig nem haladhatja meg a 35 fillért. A közvilágítás, középületekben fogyasztandó gáz a mai egységárához szolgáltatandó ki. A gázárak emeléséből többet nem huzhat a gázyár, minthogy a fix összegben megállapítandó megváltási összeg 8 százaléka lehet a gázyár legmagasabb tiszta haszna. A megváltási összeghez 7 és fél százalékkal többletendő 30.000 korona évi tiszta jövedelem után 400.000 koronában kívánja megállapítani. Végül fenntartja magának a jogot a város, hogy a most köendő pótszerződést felvéve a háború befejezése után felhatalozza előadó elmondja, hogy a gázyár eredeti beadványához ragaszkodik és csupán annyi engedelmét tesz, hogy az évi tiszta jövedelmét nem 39.200 koronában, hanem 38.000 koronában hajlandó megállapítani.

Ernst József: Igen körülményesnek találja a százalékos kiszámítást, helyesebbnek tartaná, ha három évről három évre fix rozott összeget állapítanak meg megváltási összegként.

Dr. Kubinyi Károly: Mindenekelőtt szeretné tudni, mennyi volt a legnagyobb gázyár.

Orbán Ignác: 600.000 köbméter.

Dr. Kubinyi Károly: A gázyár, deára, hogy 600.000 köbméter fogyasztásnál 28 filléres egységárakat kellene számítani, mégis 34 fillért számított akkor, amikor a gázyár nemfőnöksége folytán a város gázyárhasználatát mesterségesen aprított. Hogy nem 600.000 köbméter, hanem csupán 300.000 köbméter fogyasztatott, arról csak a gázyár tehet, mert ha beszerzett volna szénét, úgy amint azt minden más gyárüzem megteheti nem kellett volna a gázyárnak a hónapokig állnia. Ez önkényes emeléssel a gázyár szerződésességét követeli el. Ezzel az intézettel szemben a legriorusabbban kell eljárni, amint már ez a példa is indokolja a ezért indítványozza, hogy vételessék a gázyár ügye a napirendről és utasítsák a tanács, hogy az előadói javaslat sokszorosítsa a bizottság lagat között osztassék szét, hogy mindenki nyugodt számítások alapján formálhassa ki magának leszárt véleményét.

Orbán Ignác néhány helyreigazító szava után Profuma Bela polgármester kijelenti, hogy a tanács nem azért hozta be az ügyet az ülésbe, hogy máz be vélegesen állítsa foglaltanak, hanem csupán azért, hogy a bizottság lagait a tárgyalás menetéről informálják. Maga is szívesen járul hozzá a napirendről való levételhez, mert ez csak az alaposagot fogja biztosítani. Mindenesetre szükséges, hogy a tárgyalásból minden szenvedelmét kiküszöböljenek; ha a múltban sokféle jogos rekvizitáció volt is, a vita csak úgy lehet eredményes, ha az teljesen objektív.

Orbán Ignác a moziadóra vonat-

koró javaslatát terjesztette elő az úrn.
Profuma Béla: Nem kívánja az ügyet most részleteiben tárgyalni, hanem csupán a bizottságot aziránt megkérdend, helyesnek tartja-e ezt az adót.

Ernst József: A mozdulót helyesnek tartja, de azt hiszi, hogy ma, amikor az üzemköltségek tetemesen növekedtek, nem volna helyes és mellányos ezt az adót most meghonosítani.

Dr. Königstädler Ottó: Helyesnek tartja, hogy a város most, amikor pénzügyi helyzete a háborus kiadások következtében rosszabbodott, az adót életbelepíti, de célra vezetőknek csak úgy fogja találni, ha az jegyző alakjában honosítják meg.

Dr. Kubinyi Károly: Nem tartja igazságosnak, hogy csak a mozdul adóztatassék meg; sajtóságnak tartja, hogy vigalmi adót létesítsenek.

A bizottság kiemolja, hogy elvileg hozzájárul a mozduló behozatalához, azonban szükségesnek tartja, hogy az összes vigalmi intézmények adó a' vonassanak.

Ezzel az ülés este 1/7 órakor véget ért.

Chotek Rezső gróf és dr. Dungserszky Gedeon pöre.

Érdekes jogeset a védőtőlés miatt.

Dungserszky Gedeon dr. nagybírtokos, orsz. képviselő 1913 október 14 én megvette **Chotek Rezső** gróf újutaki nagybirtokosát a Dunagölös és Begecs községek határában, a Duna mellett fekvő ártri és réti ingatlanjából körülbelül 2000 kat. holdnyi területet, amelyet azóta egy védőtőlés emelése által armeniesi ett. Az adásvételi szerződés megkötése alkalmával, miután a védőtőlésnek a Duna felé fekvő részen **Chotek Rezső** grófnak még ingatlanai vannak, abban állapodtak meg, hogy **Chotek** gróf részére, személyezte és bármilyen járművei részére a vevő dr. **Dungserszky Gedeon** a szabad közlekedést biztosítja, sőt dr. **Dungserszky** ezen szolgálmi jognak telekkönyvi biztosításához is megadta az engedélyt.

Dungserszky Gedeon dr. a véte után, midőn a védőtőlést készítette, az érdekeltek bevonásával megalakította a **Dunacseb-begecsi ármentesítő és belvízelvezető társulatot**, amelynek igazgatója **Szalay Dezső** dunacsebi lakos, községi jegyző. A védőtőlés elkészülte után **Chotek Rezső** gróf, illevez fuvarjait használták is a védőtőlés-n az utai közlekedésre és terményei eluvarozására, utóbb azonban a védőtőlésnek Begecs község a'at levő végén az ármentesítő társulat egy só pompát állított fel és annak kapuját bezárva tartja, miáltal **Chotek Rezső** gróf szolgálmi jogának gyakorlásában akadályozva van.

Folyó évi október hó 3-án **Chotek Rezső** gróf megbízásából a terüle é' kitermelte a eluvarozása végett a helyszínen megjelent a grótnak **Tippmann Norbert** érdesze és felhívta a védőtőlés felügyelőjét, **Krsztics Józsefet**, hogy

a sorompót nyissa ki, amit azonban a felügyelő azzal az indoklással megtagadott, hogy neki **Dungserszky Gedeon** dr. és a társulati igazgató a legszigorúban megtiltották, hogy a sorompót bárkinek is kinyissa.

Mintogy **Chotek Rezső** grótot a kérdésre védőtőlésen a szabad közlekedés, mint szolgálmi jog megilleti, annak előrehozatala mellett, hogy e közlekedési ut eltiltása által szenvedett kára megérítését magának fentartja, — **Chdtek Rezső** gróf úgy dr. **Dungserszky Gedeon**, mint a társulat ellen szolgálmi jog bírói megítélésé végett keresetet lépett fel és evégből **Kleinszner Gusztáv** dr. újvidéki ügyvéd újvan keresetben arra kérte az újvidéki kir. járásbíróiságot, hogy **letelítve állapítsa** meg, hogy őt a kérdéses védőtőlésen a szabad közlekedés mint szolgálmi jog megilleti és ennek folytatán alprecesekt a szolgálmi jog túrésére és az ennek utjában álló akadályoknak 48 óra alatt való eltávolítására kötelezze.

A mai tárgyalásán **Dungserszky** és az ármentesítő társulat **Prodarovits Mihály** dr. újvidéki ügyvéd képviselte.

Miután a vízjogi törvény 143. és 144. §-a tilítja a tőlésen való szekerézést, illetve csak a társaság adhatja meg az engedélyt a szekerésre, jogászkörökben nagy érdeklődést tanúsítanak most a járásbíróiság döntése iránt. Az ügy érdekességét már a szereplők egyénisége is igazolja, de különösen az a körülmény adja meg, hogy miután a vízjogi törvény eltilja a védőtőlésen való szekerézést, **Chotek Rezső** gróf tulajdonképen nem kér kevesebbet, mint hogy a **járásbíróiság bontassa le a Dunacseb-begecsi** védőtőlést.

Csalással vádolt volt újvidéki táncmester.

Ferbilt jájszott cinkelt kártyával.

Az újvidéki kir. ügyészség vádat emelt a szabadlándon levő **Rottmüller Miksa** 59 éves, büntetett előlélt budapesti lakos, volt újvidéki táncmestér ellen család büntette és család vélsége miatt, mert **Rottmüller** azon célból, hogy magának jogtalan vagyont hasznot szerezzen, **Újvidéki Elnszki Péter**re, **Drozdik István**nal és **Rakits Gísal**val **hamis kártyával ferbilt jájszott**, ezáltal őket fondorlattal tévedésbe ejtette és összesen 340 koronát elnyerőn tőlük, nekik tekintélyes anyagi kárt okozott.

Rottmüller Miksa a nyomozás során beismerte, hogy kártyázott, beismerie azt is, hogy megjelölt kártyákat használt, azt azonban már tagadta, hogy a „cinkezés” ő követte volna el. Állítása szerint nem is tudott arról, hogy a kártyák cinkeve vannak. Végül azt is tagadta, hogy ő nyert volna a feljelentőkől.

Rottmüllernek ezt a védekezését azonban megcáfolja az a körülmény, hogy amikor **Drozdik** őt leleplezte, dulakodva igyekezett a kártyákat ennek kezéből kivenni, majd pedig formálisan megszokott a kávéházból.

Nagy káposztalopás a városi bérföldekről.

Grozdity Nesztor 33 éves bol-dogasszonyfalvai lakos rábeszélte **Nesits Mária** újvidéki lakosnét és ennek fiatalkoru öccsét, hogy az ő kocslján éjnek idején a városi bérföldekről káposztát lopjanak. Háman ki is hajtottak az Almási-telep körüli földekre és onnét **Babics Szvetozár** gazda és mások földjéről nagymennyiségű káposztát loptak.

A nyomozás eddigi adatai szerint háman eluvaroztak **Kllac Száva** földjéről 400 fej, **Babics Szvetozár** földjéről 500 fej és **Salosevic Milutin** földjéről 600 fej káposztát. A rengeteg káposztát azután ezer koronáért eladták az újvidéki piacon, a pénzen pedig megosztották. A nyomozás a károsult kertészgazdák panaszára indult meg a rendőrségen és úgy vezetett nyomra, hogy egy ügyes rendőr megtalálta **Grozdity Nesztor** noteszét, amelynek az elejére a neve volt belevírva és ez az ájtatos főbász: **U ime Bogu!**

A noteszt a tolvaj a káposztaföldön elvesztette és ennek alapján fogták el. **Ugy Grozdity Nesztor**, mint **Nesits Mária** beismerő vallomást tettek a rendőrségen. Tekintettel arra, hogy **Grozdity Nesztor** hatalmas természetű, erős férfi és csak egy kicsit nagyot hall, ezért volt eddig untaughik, — **Vésesi Elek** th. főkapitány átadta őt a katonai ügyosztálynak, hogy az **vonulassa be** mint alkalmatlan hadiszolgáltatásra az új rendelet alapján. **Nesits Mária** a rendőrségen azzal védekezik, hogy **Grozdits** bírta őt rá a lo-pásra, viszont **Grozdits** azt állítja, hogy a nő, akibe szerelmes volt, vitte a bűn útjára őt.

Német esti jelentés.

Berlin, nov. 24.
A Wolfi-ügynkösg jelent: **Flandrián** erős tűzharc, angol támadásokot visszavertünk. **Keletről és Olaszországból** nem jelentenek különösebb eseményt.

Férjhez
 menő leányok, asszonyok előkelő, szép, matl teintet úgy érhetnek el a legbiztosabban, ha **Diana**-alabástrompudret és **Diana**-arckrémot használnak. Használati utasítást ingyen.

adunk
 minden dobozhoz. A szeplők, pattanások, miteszterek, arcfoltok egyedül biztos ellenszeret e készítmények. Forradalmi idezetek elő a női szépségápolás terén és

minden
 nő, aki egyszer kísérletet tett volnik, állandó hivat lett a **Diana**-készítményeknek; a baj, kellem és szépség biztos zálogát kapja az asszonyt és

leányt
 egyaránt érdekli **Diana**-készítményekben.
 Mindenütt kaphatók!
 Főelárústóhely:
Diana Kereskedelmi R. T.
 Budapest, V. Nádor-utca 6.

HIREK.

A király a fronton. Bozenből jelentik: A király tegnap reggel Délitőlroba érkezett, meghallgatta több főparancsnok jelentését, azután a frontra utazott. A király **Valsugánán** át meot vissza állomáshelyére, miközben utja olyan helyeken vezetett keresztül, ahol nemrég még ekseredett harc dult és ágyuk dörgtek. Őfel-sége sokáig időzött ezeken a helyeken, azután ismét állomás helyére tért vissza.

Katonai kitüntetések. A király **Lovrekovic Emil** 41-ik nevez águs honvédtüzérezredbeli tüzért a II. oszt. ezüst vitézségi éremmel tüntette ki, **Kopunik Pál** és **Orosz János** tüzéreznek pedig a bronz vitézségi éremt adományozta.

Apponyi Kassán. Kassáról jelentik: **Apponyi Albert** gróf ma délután ideérkezett a **Stefánia**-szövetégg alakuló közgyűlésére. A **Fuluszminiszter** ünnepélyesen fogadta.

Népfelkelő tisztek előléptetése. A király **Diezgen Imre**, dr. **Micsa-tek Lajos**, **Schönberger Henrik** népfelkelő főhadnagyokat századosokká, dr. **Schwarz Henrik** és **Georgievics Mihály** népfelkelő hadnagyokat főkadnagyokká léptette elő. **Homolka Béla** ezredorvos, akit az aradi 28-as vadászoktól helyezték ide **Péter-váradra**, törzseróssá lépett elő, **Salomon Zoltán** és **Szigetvári Sándor** egészségügyi zászlósok pedig hadnagyok lettek.

A többgyermekes családapák és megmaradt utolsó fiuk ki-melése. O császári és apostoli királyi **Fellege** 1917. évi szeptem-ber hó 11-ikén lelt legfelsőbb el-határozásával a következő parancs-teratot bocsátotta ki:

„A hosszantartó, nehéz háború a összes állampolgároktól súlyos áldozatokat követel. Hogy a leg-inkább sújtott családokat további csapásoktól a jövőben lehetőleg megóvjam, elrendelem, hogy a harcoló csapatok alább megjelölt katonagyején, amennyiben a hivatásos állományhoz nem tartoznak, a hadra-kelt seregnek oly szolgálmi helyeken alkalmaztassanak, amelyek arconnal-belül szolgáltra alkalmas részére rendszeresítették ugyan, de az ellenség állandó behatásának bincse-nek kitéve:

1. Oly családok egyedül életben-maradt fia, amelynek már két vagy több fia elesett, vagy a hadiszolgál-tal teljesítése közben szenvedett sebesülés, a hadiféradalmak folytán, avagy a hadiszolgálal teljesítése közben szerzett betegség következtében meghalt;
 2. hat vagy több még el nem látott gyermek apja, aki ezekenk tentartásáért gondoskodni köteles.
- Erről egyuttal hadügyminiszterem, közös pénzügyminiszterem (**Bosznia** és **Hercegovina** ügyeire nézve), osztrák és magyar honvédelmi miniszteremet, tengerészetem parancsnokát és az összes fegyveres erő pótlásügyét főnököket is akik a végrehajtásra nézve a továbbiakat egyé-érteleg rendelkez el.
- Reichenau, 1917. évi szept. 11-én.
 KÁROLY s. k.
- Profuma Béla** polgármester most hirdette ki ezt a legfelsőbb köz-iratot, máttól fogva az újvidéki

hatóság is elfogadja a közbenjárást az ilyen ügyekben.

Magyar újságírók a nyugati fronton. Wilhelmshalenből jelentik: A magyar és osztrák sajtó képviselői ideérkeztek és megtekintették a hadikikötőt, azután két torpedóduzón Helgolandba mentek át. Ma este az újságírók a nyugati frontra mennek.

Hazahozott hős. *Benedek* Aladár zászlósna, a Károly csapatkereszt és a kisarany vitézségi érem tulajdonosának holttestét a család Radautzból hazahozatja és Ujvidéket helyezi örök nyugalomra.

Áthelyezés. Simity Gusztáv tite i szolgabírói irnokot a kulai szolgabírosághoz helyezték át.

Délabácsiak orosz fogságban. Vucics Dusan hadarvonult felsőbaktai tanító és dr. Lucsetics György csurogi orvos ez év júniusában az orosz fronton az offenzíva alkalmával eltűntek. Most értesítés érkezett tőlük családjukhoz, amely szerint orosz fogságban vannak és jól érzik magukat.

Halálözös. Lovász Pál titeli tekintélyes pékmester, népfelkeltő szakaszvezető Pécselt meghalt. Temetést a családja hazahozatja.

Városi földék árverése. Ma folytatják a városi bér földék árverését, óriási eredménnyel. Elkelt ma 14 félholdas parcella, összesen 12.000 koronáért. A legmagasabb ár, amit egy félholdas parcella bérletért ma fizettek, 1160 korona. Eddig összesen 62 holdat adtak ki bérbe az árverésen összesen 72.000 koronáért. Az előző években ennek a 62 holdnak bérlete 10.000 koronát jövedelmezett a városnak.

Komlós tanciskolájának vizsgálja és bálja. December hó 4-én (kedden) este 6 órakor lesz Komlós Vilmos tanciskolájának vizsgálja és bálja az Erzsébet-szálló nagytermében. A nagy érdeklődés mutatja, hogy ezáltal kicsi lesz az Erzsébet-szálló nagyterme, ahol Verebes Pista elsorendű főigazgatóra fogja a tancobhoz a zenét szolgáltatni. Személyjegy 4 korona, családjegy 3 személy részére 10 korona. A tiszta jövedelemnek egyik része a 6-os n. gy. ezred eleste hősinek árva, a másik része az elesett színeszek árva javára fordítatik. Jegyek előre válthatók Komlósnál, a színházi pénztárnál és a Szemle szerkesztőségében.

Lopások. A 144.645. és 190.043. számú vasuti kocsikat ismeretlen tettesek feltörték és az előbbiből 1240 kilogram cukorrépát, az utóbbiból nagymennyiségű leveles dohányt loptak el. — Bocz Anna II. Rákóczi Ferenc-ut 53. szám alatt szolgáló cseledtől Hamer Klára cseledtárs ruhaneveket kért kölcsön és azután ellopta azokat. A rendőrség a nyomozást megindította a lopások ügyében.

Arulással valódt olasz hadtestek.
Luganó, nov. 24.
(Az Ujvidéki Hirlap eredeti tavirata.)
A Popolo Libro jelentése szerint most már megállapított tény, hogy a nagy olasz vereséget egyes olasz hadtestek

áruháza idézte közvetlenül elő. A Róma bírské nevé viselő dandár, de a Laslo dandár is csak csekély ellenállást tanusított. E hadtestek tetteit Cadore-ra egy napiparancsban írták el a szavakkal: Isten és a haza átkozza meg benneteket! — Ma már azonban fél millió főnyi angol és francia hadsereg van Olaszországban.

SZÍNHÁZ.
HETI MŰSOR:
Vasárnap delután: Gigánybáró, operett este: A szerető, szinjáték. Hétfőn: A szerető, szinjáték.

Színházi hírek. Az előjelekből ítélve „A szerető” hétfől negyedik előadást is zsufolt ház fogja végignézni. Kedden a pártalan sikerű „Mágnás Misi” megy ez idényben utoljára. Szerdán „Könn a bárány, benn a farkas” rendkívül mulatságos vígjáték van műsron, míg a hét többi napját a fenyés kiállítás és gyönyörű zenéjű „Stambul rózsája”, Fall Leó nagy operettje fogja betölteni.

PRO HIRDETESEM.

Elegans homokutató keresek megvételre. Ajánlatokat Bogatsy Ferenc Ruma címre kérek.

Kiadó szep kényelmes szoba egy vagy két személynek. Villanyvilágítás, fürdőszoba Rákóczy-ut 35. II. emelet.

Három szobás butorozott lakást konyhával kibérelnek. Ajánlatok „Butorozott lakás” jelleg alatt a kiadóba kerék.

Házvezetői állást keresek egy jobb házból nő egy magányos urnál vagy urnóval. Cim a kiadóban.

Egy csinosan butorozott, különbejáratu utcai szoba, a város belsejében, villanyvilágítással kiadó. Cim a kiadóban.

Jómenetűi borbélyüzlet kiadó, esetleg eladó. Bővebbet Telecski-utca 8. sz. balra.

Ünyes elrusitónóket felvesz Párisi Nagy Aruház, Ujvidék

Megbízható lányok asszonyok fix fizetéssel főlvettettek az Ujvidéki Hirlaphoz újságárosoknak. Cim a kiadóban.

Egy alig használt gyermekocsi eladó élkötözés miatt Duna-utca 10.

Házjavítások kömüves acs átváltattak. Rákóczy-ut 58. ajtószám 14.

Hadnagy! Szombaton elutaziam. Vizsontlatásra!

FASZÉN
vagononként
elad „Balkán” Ujvidék, Petőfi-utca 16. sz.

A jogkereső közönség b. tudomására hozom, hogy néh. sógorom
DR. KRNO MILOS
ÚR **Ügyvédi Irodáját**
átvettem s azt eddigi helyén: Thököly Imre utca 31. szám alatt vezetem.
DR. BENIACS IGOR
Ügyvéd.

ÉRTESÍTÉS.
Gyönyörű kivitelű modern képek csakis műtermemben készülnek a legszebben és legolcsóbban. Rossz és régi kép után is lehető nagytásokat készítek.
Szives pártfogását kérem
Futosevits
fényképész.
Ferenc József tér 2.
(Szerb-Matica épülete)

Hirdetéseket
felvesz a kiadóhivatal.

Az Ujvidéki Városi Jódosgyógyfürdő és Ásványvíz R. T. ezennel közbírré tettei, hogy **fürdőüzemét** szénhány és javítási munkálatok miatt folyó hó 26-án bizonytalan időre fesszűnteti. A fürdő újból megnyitása hirtleplig lesz tudatva.

TIVOLI
november 25-én
Vasárnap.
A mult
társadalmi dráma 4 felv.
A főszerepök:
MIA MAY, Hans Mieron-
dorff és Harry Liedtke.

Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár Ujvidék.
Az állam újabb erőpróbara hívja fel polgárait, midőn a **VII. MAGYAR HADIKÖLCSÖNT** bocsátja jegyzésre és mindenkitől elvárja, hogy a hadikölcsön sikerét teljes erejéből előmozditsa. Köteltségünket teljesítjük tehát, midőn a hadikölcsönt mindenki részére hozzáférhetővé akarjuk tenni és jegyzéseket **HADIKÖLCSÖN BIZTOSÍTÁS** alapján is elfogadunk. A hadikölcsönbiztosítás bármely más életbiztosításnál előnyösebb és mindenkinek a legmelegebben ajánlható.
Közlelebbi felvilágosítással és díjtételekkel készséggel szolgál az **Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár R.-T.**

EXHUMÁLÁS
és elszállításra vonatkozó engedély valamint a mérsékelt fuvar-
engedmény kieszközölésre és keresztülvitelre megbízásokat
elvéllja jutányos árban
HUNWALD ZSIGMOND
Hullaszállítási vállalata. II. Rákóczi Ferenc ut 61. szám.
Telefon Interurbán 185. szám.

Fényes jövedelmet nyújt!
Kereskedők és viszonteladók részére a táboriszürke szövet katonafényképek terjesztése.
Kérjen költségmentes ajánlatot:
JOSEPH BARTA
Luxuspapier-fabrik
Berlin SO 25. Elisabethufer 38/39.

APOLLO
november 24 és 25-én
Szombat és vasárnap

Tűnő napsugarak
Egy nagyvilági hölgy regénye 5 felvonásban.
A főszerepben:
LYDIA BORELLI

Bérbeadó butorgyár.
Schönberger és Lederer Hungária Kivitelű Tömörfa Butorgyár felszámolás alatt ujjvidéki bejegyzett cég butorgyári telepét 1918. évi január hó 1 től a békekötés évét követő év d-cember hó 31-ig a felszámoló bizottság bérbeadja. A részletes feltételeket, kivátrara az Ujvidéki Népbank részvénytársaság küldi meg. — Ajánlatok 1917. évi december hó 11 ig adandók be.
Az Ujvidéki Népbank Igazgatósága
mint Schönberger és Lederer cég felszámolója.